Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1520 1936 24 MAYIS

ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ

ԿԻՐԱԿԻ 24 ՄԱՅԻՍ 1936

AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebî
yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak
No. 10

ԱԱՓԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա	700 ղր.	1400 ղր.
Արտասահման	110 ֆր.	200 ֆր.
Ամերիկա	9 տոլար	15 տլր.

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852

ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ

Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ՝ Գալաթիա, Թիւնէլի բով Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique
Économique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

Համբարձման Տօնին Առիթով

Նուիրական տօները մեզ կը բերեն մեր պապերուն անենգ ու խորունկ հաւատքով օժտուած օրերու յիշատակը։ Անոնք, եթէ կրօնական մեր սկեպտիկ ըմբռնումի սահմաններէն հեռու կը մնան՝ ուրեմն զոնէ պայծառ այն ժպիտը, մաքուր այն շունչը որոնք կարող են փարատել մեր յաճախ տարշանքի մառնուող հոգիին ամպերը։

Անոնք կուգան ամէն տարի, կ'անցնին գարնանային կապտաւուն երկինքով, աստեղատան բիւր վառ ցոլքերով պճնել մեր հոգիին կամարը, որ միշտ կարօտը ունեցեր է մխիթարութեան, որ միշտ պէտք է զգացեր սփոփարար շունչի մը։ Այդ մխիթարութիւնը՝ ապերասան դարու մը անիմանալի սխրագործութիւններով պզծուած օրերու բալասանն է դարձեր։ Հաւատքի մը շունչը՝ մեր զառնացած սրտին ու յոգնած մտքին կամ դեղեւող կամքին վերջին հանգրուանն է մնացեր։

* *

Բոլոր գարաշրջաններուն համար ազգացուցիչ է մարդկային մըտքին, անոր հոգիին ու խղճին, մոռացուած ու լքուած մեծ անհրաժեշտութիւններու կարիքը։

Ան իր անզուսպ ու մոլեգին վայրկեաններուն մէջ ունենալու համար հոգեկան անդորրը՝ դարձեր է հաւատաւոր մոգ մը, իմաստուն մարգարէ մը կամ խելացի հովիւ մը։

Մարդկային մեծ երկունքէն ծնունդ են առեր աստուածային, զերծզօր երեւակայութիւններ, մրտածումներ ու փիլիսոփայութիւններ։ Անոնք թէեւ իրենց նմանները առաջնորդեր են հետզհետէ անզգալի փոթորիկներու և կիրքի քուրաներու հուրին՝ բայց ունեցեր են միւս կողմէ իմաստութեան և հաւատքի այն մեծ ուժը՝ որով կառավարեր են ու ներդաշնակեցնել գիտցեր երկու գերագոյն եզրերը կեանքին։ Խենթութի՛ւն և իմաստութիւն։

Պէտք է խոստովանիլ թէ, մարդկային միտքը կարողացեր է զարմանալիօրէն իմաստութիւնը ունենալ կանգ առնելու հանգրուանէ հանգրուան, չափելու անցնող տարիներու անջրպետը և յառաջացող կեանքին դառնութիւնը։ Այսպէսով փորձուելով կանգնել իրեն յարմար պատուանդան մը, ուրկէ ամենարագոյս պիտի կարողանար տիրել խղճի ու հոգիի փոթորիկներուն։

Ահա՛ իր այդ պատուանդանը՝ «նուիրական տօներ»ը, որոնք ժողովուրդներու կեցուածքին մէջ միշտ կարողացեր են պատցնել համաչափ ու համանուագ ներդաշնակութիւն մը։ Անոնք բերեր են հին ծէսերով, մաքուր անցեալի մը հաւատքով օժտուած յիշատակը։

Հոգեկան մխիթարութիւնը մարդկութեան։

Համբարձման Տօնը առաւելապէս կը ներկայանայ ուրախութեան, յոյսի և հոգեկան բաւարարութեան մեծագոյն գործօն մը։ Աւանդութիւնը Համբարձման Տօնին տուած է «վիճակ»ի բաժինը։ Այսինքն գաւառական մաքուր բարքերուն մէջ իրարու բարիք և երջանկութիւն բաշխելու մե՛ծ օրը։

«Համբարձում»ը պղտանայ իրականութեան մէջ օ՛րն է հոչակուած Ազգ. Հիւանդանոցի։ Օր մը՝ որ հին տարիներուն մէջ խանդավառութեան, խրախճանքի ու մանաւանդ բարեգործութեան մեծ նպատակի մը իրագործման համար զիրար գերազանցելու տիթ մը կը սեպուէր հայութեան բոլոր դասակարգերուն մէջ։ Այդ օրը կը ժամադրուէին տօնելու և օգնելու համար խորհրդանշանը կոչմոյ Ազգայնոցարանին։

Ազգ. Հիւանդանոցը եղեր է մէկ դարէ ի վեր ո՛չ միայն անկար, անոք և հասարակութեան խղճին ապաւինած դժբաղդներու կայանը, այլեւ մեր մտաւորական սերունդին համար վերջին հանգրուան մը, աւա՜ղ։

Մարդ սարսուռով կը համակուի երբ մտածէ թէ քառասուն, յիսուն տարուայ խղճամիտ ու չարաչար յոգնած վաստակաւորներ, այնտեղ կը ծիւրին այնպէս դեղնած և ազազուն տերեւներու նման։

Ասոնցմէ դուրս վաստակաւորներ, ախտաւորներ, մտագարներ կը սպասեն այսօրուան՝ իրենց դժբաղդ կեանքին վերջին վայրկեաններուն մէջ՝ իրենց ակնարկները ուղղած մեր խղճին ու ափերուն, ուրկէ պիտի բխի ճաճանչները իրենց մարուող արեւներուն։

ԱՐԵՒԵԼՔԻ

Ազգ. Հիւանդանոցի հիմնադիր ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՄԻՐԱ. ՊԷԶՃԵԱՆ

[Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՍԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ
որ այսօր կը տօնէ իր 104րդ տարեդարձը

Բարերար
ՊԱՏՐԻԿ ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆ

Բարերար
ԱԲԻԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

որոնք արդիական յարկաբաժիններով օժտած են Հիւանդանոցը
(Նոյնպէս իր անունով արդիական յարկաբաժին մը շինել տուած է Բարերար ՄԻՐՈՅԵԼ ՅԱԿՈԲԵԱՆ)

Անգլեւիտալ. ձգտումը կը փարատի՞

ՍՈՒՍՕԼԻՆԻ ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՍՏՈՐԱԳՐԵԼՈՒ ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԵԱՆ ՈՒԽՏ ՄԸ

ԼՈՆՏՈՆ 23.— Փարիզի մէջ մամուլը յայտարար նշաններ կը տեսնէ Անգլիոյ և Իտալիոյ միջեւ մեղմացում մը առաջ եկած ըլլալու մասին։ «Ժուրնալ»ը կը պնդէ այն իրողութեան վրայ թէ Պելժիոյ Թագաւորը սա պահուս Անգլիա կը գտնուի։ Ինչպէս յայտնի է, կ'ըսէ թերթը, Պելժիոյ Թագաւորը որ փեսան է Իտալիոյ գահաժառանգ իշխանին, Անգլիա գացած է այն պահուն, երբ ամէնէն աւելի բուռն վիճակ մը կը ներկայացնէ Միջերկրականի տագնապը, իտալեւհապէշ պատերազմը սկսելէն ի վեր։

ԼՈՆՏՈՆ 23.— Իտալ. շրջանակները կը հաւատան որ անգլեւիտալական ձգտումը արագօրէն պիտի հարթուի հակառակ անոր որ անգլ. կառավարութիւնը դեռ ի վիճակի չէ առաջարկելու պատիժներու ջնջումը Ազգերու Ընկերութեան կարգադրութիւններուն հետեւանքով։

Նոյն շրջանակները կ'ենթադրեն որ Ֆրանսա և Մեծն Բրիտանիա ի վերջոյ պիտի ստիպուին հրաժարելու կորովի ամէն պատժական միջոցներէ, յաջորդաբար պատժարկու երկիրներու և մասնաւորաբար փոքր պետութեանց Ազգաժողովէ հրաժարման հետեւանքով։

Նոյն շրջանակները կ'աւելցնեն թէ, Իտալիա մտագիր չէ ուրէ մասնաւոր քայլ մը առնելու զիւրացնելու համար պատիժներու ջնջումը, բայց պատրաստակամութիւն պիտի յայտնէ ստորագրելու Միջերկրականեան ամէն համաձայնութիւն, որ պիտի կայունացնէ Միջերկրականի կացութիւնը և պիտի մեղմացնէ Մեծն Բրիտանիոյ և Ֆրանսայի վախերը։ Մուսօլինի պատրաստ պիտի ըլլայ գործադրելու Մեծն Բրիտանիոյ տուած այն պաշտօն, հաւատիքները որոնք մատնանշուած են Տուչէի կողմէ «Տէյլի Մէյլ»ի խմբագրին չնորհուած տեսակցութեան ընթացքին։

Փարիզի մէջ կարեւոր շփումներ

Դերմանները ի՞նչի կը վերագրեն ՊՈՒՔՐԷՅԻ ՓԱՑԼՈՒՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 23.— Փարիզի քաղաքական շրջանակները կ'ըսեն որ Թիթուլէսքուի Պլումի և Փօլ Պոնքուրի հետ և Փօլ Պոնքուրի Փարիզի Սովէթ դրագակատար Հիրաֆէյտի հետ ունեցած տեսակցութիւնները նպատակ ունին գետին պատրաստել Ժընեւի Յունիս 16ի նստաշրջանին։

Կը հաղորդուի որ Փօլ Պոնքուր կ'ուզէ շարունակել բանակցութիւնները Փոքր Համաձայնութեան, Սովէթներու և Մեծն Բրիտանիոյ հետ պատրաստելու համար չհապրգուող կառավարութեանց կողմէ նոր ուղեգիծ մը։ Դիտել կը տրուի թէ Պլում միշտ հաւատացած է որ պիտի հետեւի Ֆրանսայի աւանդական քաղաքականութեան, որ հիմնուած Ազգաժողովի Ուխտին վրայ սերտ գործակցութիւն մը կը պարտադրէ Ֆրանսայի արդի զինակիցներուն և Մեծն Բրիտանիոյ հետ հիմնական բոլոր խնդիրներու մասին։

Թիթուլէսքու և Պոնքուր ի մէջ այլոց քննած են Ազգաժողովին վերականգնման պարագան։

Նոյնպէս կը հաղորդուի որ Ֆրանսա և իր զինակիցները պատրաստ են ընդունելու Ազգաժողովը միջազգային հեղինակաւոր կազմակերպութիւն մը դարձնելու ամէն առաջարկ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՓՈՔՐ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՊԵՐԼԻՆ, 23.— Գերման տեղեկատուութեան դիւանը կը գրէ.—

Եուկոսլաւիոյ խնամակալ Փօլ իշխանը և չեխ հանրապետութեան նախագահ Պէնէշ ի մօտոյ պաշտօն։ այցելութիւն մը պիտի կատարեն Ռումանիոյ Քարոլ թագաւորին։

Այս երեք կառավարական պետերուն հանդիպումը նպատակ ունի, Պելկրատի մէջ երեք արտաքին նախարարներու խորհրդաժողովէն յետոյ ցայտուն դարձնելու փոքր համաձայնութեան համերաշխութիւնը։ Բայց տեղին է ենթադրել որ այս փայլուն ցոյցը կրնայ ծածկել Փոքր Համաձայնութեան երկիրներու միջեւ գոյութիւն ունեցող որոշ անհամաձայնութիւններ։

ԻՏԱԼԻԱ ՉԷ ՊԱՀԱՆՋԱԾ

Եթովպիոյ անգլեւֆրանս. ջրկատներուն հեռացումը

ԻՏԱԼԱՑԻՆԵՐԸ ԲՈՎԱՆԴԱԿ ԵԹՈՎՊԻԱՆ ԻՐԵՆՑ ՀԱ՛ԱԿԾՈՒՆ ՏԱԿ ԱՌԻՆ

ՀՌՈՄ 23.— Լաւատեղեակ շրջանակները կը հերքեն իտալ. դեսպան Կրանտիի անգլ. արտաքին նախարարութեան խորհրդական Վան Սիթարթի հետ ունեցած տեսակցութեան առթիւ կարգ մը օտար թերթերու հաղորդած լուրերը։ Կատարելապէս յերիւրածոյ են բոլոր այն զրոյցները թէ Մուսօլինի կ'ուզէ հաշտութեան բանակցութեանց ձեռնարկել։ Լաւատեղեակ իտալ. ազբիւրները կը հաղորդեն որ Իտալիա ոչ մէկ ձեռնարկ կատարած է Ֆրանսայի կամ Անգլիոյ մօտ դեսպանատուններու պաշտպանութեան համար Ատիս Ապապա ղրկուած ջրկատները ետ առնելու համար։

Այս զուգեղերուն հեռացումը խիստ տրամաբանական է, քանի որ Ատիս Ապապայի նոր կացութիւնը կ'ապահովէ զոհացուցիչ պաշտպանութիւն մը դեսպանատուններուն իտալ. զուգեղերուն կողմէ։

ԵԹՈՎՊԻՈՅ ԱՐԴԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՏԻՍ ԱԲԱԲԱ, 22.— Զորրորդ զօրաբանակին զուգեղերը կը յաւաջանան Կոնտա ի ուղղութեամբ։ Երկրորդ զօրաբանակին զուգեղերը կը մնան իրենց դիրքերուն վրայ և կը պարապին ճամբաներու շինութեամբ ու դիրքերու ամրացմամբ։

Թէմպիէնի, Կոնտարի, Ցանա լճին և Սուտանի սահմանագլուխի շրջանին մէջ բացարձակ հանդարտութիւն կը տիրէ։ Ընդհ. կացութիւնը հետեւեալը կը ներկայացնէ.— պատերազմը վերջացած ըլլալով զինագործունէութեան կը յաջորդէ քաղաքային գործունէութիւնը. օժանդակութեամբ զուգեղերուն որոնք կը պայքարին յելուզ կախումներու դէմ և մեծ կեդրոններու ու հաղորդակցութեան մեծ ճամբաներու մէջ կը հաստատեն կարգը։

Գրեթէ բոլոր բասերն ու ճէճաղները կամ փախած, կամ անձնատուր եղած են և կամ կը զեգերին հեռաւոր հոգամասերու մէջ։ Բասիմրու յարմար առիթի մը կը սպասէ իտալացիներուն անձնատուր դառնալու համար։ Կայսրութեան բովանդակ հոգամասին մէջ օգանաւերը մեծ գործունէութիւն ցոյց կուտան։ Օգանաւեր ներկայիս կ'ապահովեն թղթատարական հաղորդակցութիւնները հեռաւոր կեդրոններու հետ, ճամբաներու չգոյութեան հետեւանքով։ Ամարայի և Ատիս Ապապայի միջեւ անընդհատ օգանաւեր կ'երթեւեկեն։ Միւս կողմէ ամէն օր Ատիս Ապապա կ'իջնեն 20—30 օգանաւեր։ Փոխարքայի կառավարութիւնը դատական կազմակերպութեան մեծ ծրագիր մը պատրաստած է և ղրկած Հռոմ, որպէս զի կեդրոնի կառավարութեան վաւերացման ենթարկուի։ Ծրագիրը կը նախատեսէ քրիստեական (հապէշ ազանդ), իսլամական և դիցուորական տաճաններու կազմութիւնը։

ՆՈՐ ՈՒԺԵՐ ԿԸ ՀԱՍՆԻՆ ԻՏԱԼԻԱՑԷ

ՀՌՈՄ 23.— «Սիկիլիա» շոգենաւը, իր մէջ ունենալով 150 սպայ, 1000 զինուոր, թնդանօթաձիգներու երեք գումարտակներ և 3000 բանտարկիներ, Մոկատիշիո մեկնեցաւ։ Գործաւորներու մեծ գունդեր կը սպասեն Իտալիոյ մէջ, նմանապէս Ափրիկէ ղրկուելու համար։

ՄԱՐԱՋԱԽՏ ՊԱՏՈՒՇԼԻՈ ԴԷՊ Ի ԻՏԱԼԻԱ

ՀՌՈՄ, 23. — Մասուայէ կը հաղորդուի որ մարաջախտ Պատոյլիո շոգենաւ նստած է դառնալու համար Իտալիա, ուր պիտի ժամանէ ամսուան վերջաւորութեան։

ԱՏԻՍ ԱԲԱԲԱ, 23. — Իտալ. դրամատունը երէկ բացաւ իր Ատիս Ապապայի Մասնաճիւղը։ Կարելի եղածին չափ չուտ պիտի փակուի Եթովպ. դրամատունը։

ԱՏԻՍ ԱԲԱԲԱ, 23. — Ատիս Ապապա և Ամարայի միջև օդային սպասարկութեան զարկ տրուած է։ Հինգշաբթի ի վեր ամէն օր կը փոխադրեն թղթատարը և ապրանքներ։ Տեղացիները կը շարունակեն յանձնել իրենց զէնքերը։ Իտալ. իշխանութիւնները ցարդ ստացած են աւելի քան հինգ հազար զէնք։

ԼՈՆՏՈՆ, 23. — Ճէպութիէ կը հաղորդուի որ անգլ. շարժուն հիւանդանոցի անդամներէն Տընէր որ վերջերս Իտալացիներու կողմէ ձերբակալուած էր Տիրէտաուայի մէջ անգլ. հիւպատոսին ձեռնարկին վրայ ազատ արձակուած է։

ՆԷԿԻՒՍ ԱՆԳԼ. ՄԱՐՏԱՆԱՒՈՒ ՄԸ ԿԸ ՄԵԿՆԻ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷՆ

ԼՈՆՏՈՆ 23.— Երուսաղէմէ ստացուած վերջին տեղեկութեանց համաձայն, հապէշ կայսրը այսօր անգլ. մարտանաւով մը Եաֆայէ պիտի մեկնի Անգլիա։

ԳԱՀԻՐԷ 23.— Բաս Նասիպու, Բաս Հաքսվվէն և Բաս Միւլիկէթթայի զաւակը Փորթ Սայիտէ անցնելով, Ֆրանսա գացած են։

Զրոյց կը շրջի որ կայսրը դարմանուելու համար Ֆրանս. ջերմուկ մը պիտի երթայ։

Թ. Ռիւշտիւ Արաս Պելկրատի մէջ

ՆԵՂՈՒՑՆԵՐՈՒ ՎԵՐԱԶԻՆՄԱՆ ՀԱՐՑԻՆ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆԸ ՅՈՒՆԻՍ 22ԻՆ

ՊԵԼԿՐԱՏ 23.— Ռիւշտիւ Արաս ժընեւէ դարձին այսօր Պելկրատէ անցաւ Անգարա երթալու համար։ Գործավարը յայտարարեց որ Լոզանի դաշնագրին ստորագիր պետութիւնները Յունիս 22ին պիտի գումարուին Մոնթրէյի մէջ քննելու համար Նեղուցներու վերազինման հարցը։

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Արեւուն կենսատու լոյսն ու ջերմութիւնը ուրանալ պիտի նշանակէր, եթէ մարդ չըմբռնէր այն բարերար ու հրաշագործ դերը, զոր կը կաատարէ Ս. Փրկչեան Ազգ. Հիւանդանոցը։ Ազգին փառքն ու պարծանքը կազմող այս մեծ հաստատութիւնը։

Երեւակայել որ եթէ Ազգ. Հիւանդանոցը չըլլար, ի՞նչ պիտի ըլլար հազարաւոր հայ անտէր, անպաշտպան հիւանդներուն, արկածեալներուն, անտուն, մերկ և անօթի հայ բեկորներուն վիճակը։ Մեր այս բարերար հաստատութիւնը, գարու մը շրջանին, ի՞նչ արցունքներ սրբած, ի՞նչ կարօտութիւններ լրացուցած, ի՞նչ մերկեր, անօթիներ հագուեցուցած և կշտացուցած է։ Ի՞նչ հիւանդներ, արկածեալներ բժշկած, ի՞նչ օրհասականներ, տատապեալներ կենսաւորած, ի՞նչ յուսահատներ և անկեալներ յուսալցած է, ի՞նչ որբեր ու այրիներ պարսկած, ի՞նչ յիմարներ ու մտապարներ դարմանած, ի՞նչ ծերեր ու «տէվլէթատն տիւշմէ»ներ խնամած է մեր պաշտելի գուրթի այս տաճարը։

Ցարդ անոր մեզի տուած այնքան բարիքներուն դէմ ընդհանրապէս ի՞նչ է եղած մեր վերաբերմունքը անոր հանդէպ։ Թէ կրցա՞ծ ենք երախտագէտ ըլլալ, և մեր երախտագիտութեան տուրքը տալ անոր այնպէս՝ ինչպէս վայել էր։ Կը հաւատամ թէ մեր Հիւանդանոցը չատերուս աչքին լոյսն է, չատերուս սիրտը միշտ կը բաբախի անոր բարեկեցութեան մասին։ Անիկա մեր պարծանքն է, մեր փառքն է, մեր պատիւն է։ Դատ լաւ, բայց միւս կողմէ, քի՞չ են դայն վայրապար քաջքշողները, անիրաւ քննադատողները, անխորհուրդ վարկաբեկողները։

Երբ մեր Հիւանդանոցը մեր հասարակաց տունն ըլլալով մեր ալ անձնական տունն է, ո՞ր իմաստուն մարդն է ան ուրեմն, որ իր տունը հրապարակաւ կը նախատէ, կը վարկաբեկէ, կ'անպատուէ ու անոր կը վնասէ, դայն կը վանդէ։ Ըսէք, կ'ազատիմ, ո՞ր խելացի Դաւիթն է ան՝ որ իր տան փառքը կը նսեմացնէ, կը ատուերէ և չուք կ'ածէ անոր վրայ։ Ո՛չ, ո՛չ հայ եղբայրներ, ո՛չ. ամենեւին ո՛չ։ Մենք պէտք է պահենք մեր տան փառքը, պատիւը և վարկը, անոր համար որ մերն է վերջապէս։ Թերութիւնները մեր տան, պէտք է դիտել տանք լուռ և անմոռնչ կերպով։

Մեր Ազգ. Հիւանդանոցը, մեր տկարներուն, մեր հիւանդներուն, մեր անպաշտպաններուն, մեր որբերուն և այրիներուն ապաւէնն ու ապաստանարանն է, մեր ալ հրաշագործ տունն է։ Եւ դուք, ո՞վ հայ հարուստներ, ունեւորներ, բացէք ձեր գանձերը անոր առջեւ, տուէք անոր՝ Աստուծոյ փոխ տուածի պէս, «Որ ողորմի աղքատին, փոխ տայ Աստուծոյ»։ Զուարթագին տուէք, ո՛չ ձեր կարողութենէն պակաս, այլ ձեր կարողութեան չափով։ Ցիշեցէք այրի կնոջ լուման, որ իր ամբողջ ունեցածը տուաւ, մինչ ուրիշներ իրենց հարստութեանց փշրանքները տուին միայն, ինչ որ կը յիշէ հին ուխտի տաճարին գանձանակին դիմաց դիտող Յիսուս։ Դրէք զայն հացալից վիճակի մէջ և անխոց ու անվրդով պահեցէք մեր փառքի տունը, որպէս զի յուսալից վստահութեամբ ըսեն մեզի մեր տկարն ու հիւանդը, կարօտն ու տառապողը, «մեզ հիւանդանոց ղրկեցէք», փոխանակ ըսելու, «մեզ ծովը թափեցէք, բայց հիւանդանոց մի՛ ղրկէք ..»։ Չէ՞ որ մենք՝ անմիտներս ենք որ այս յոռի զաղափարը ներշնչած ենք չատերուն։

Այսօր ուր մեր փառքի Տան դոյութեան տարեդարձը կը տօնենք ցնծութեամբ, բոլորուինք անոր շուրջը, ուրախութեամբ տօնելու զայն։ Գովաբանենք, փառաւորենք և ծափահարենք զայն և օրհնենք հիմնադիր բարերար Պէզճեան Սմիրայի և ուրիշ բարերարներու յիշատակը, որ մեզի տուեր են փառքի այս տունը, և ուխտենք հետեւիլ անոնց չուղին, չէն ու պայծառ պահելով զայն որ պարծանքն է մեր ցեղին, և այս չնորհիւ մեր բարեխնամ թուրք հանրապետական կառավարութեան, որ միշտ քաջալերողը եղած է մեր բարեսիրական ձեռնարկներուն։

Այցելենք նաեւ մեր բոլոր համարիւն հիւանդներուն ու անկարներուն, և քաջալերենք ու մխիթարենք և սրտապնդենք զանոնք իրենց բոլոր ցաւերուն ու վիշտերուն մէջ, և գնահատենք նաեւ օրուան յանձնառող մարմինը՝ Պատ. Հոգաբարձութիւնը որ իր կարողութեան չափով կ'ընէ անչուշտ իր կարելին անձնուիրաբար։

Եւ եթէ մեր Տան մէջ թերիներ ալ տեսնենք, ազնուութեամբ և աննախանձ ուժով, անձամբ կամ գրով դիմենք և դիտենք սրբագրելի անհարթութիւններ եթէ կան։ Այս կը պահանջէ բարի և բարեսէր մարդուն պարտականութիւնը, միշտ նկատի ունենալով սա չինարար խօսքը թէ «ՄԻՍԻԹԻՒՆՆ Է ԶՕՐՈՒԹԻՒՆ»։

ՍԵՐՈՎԲԷ ԲՀՆ. ՊՈՒՐՄԱԵԱՆ

ԱՆՏԵՍԱՆԵԼԻ ՁԵՌՆՈՑԸ

Նիւ Եորքի վերջին առողջապահական ցուցանդէսին՝ հանրութեան ցոյց տրուած է քիմիական նոր բաղադրութիւն մը, որ փորձի համար ձեռքի վրայ թափուելով վայրկենապէս անտեսանելի կը դառնայ։ Մորթին վերնամաշկին դպչելով, թափանցիկ մաշկ մը կը կազմէ, որ ո՛չ կը ցնդի. ոչ ալ մորթին ծակտիկներէն կը ծծուի. այս նարագոյն մաշկը մորթին վրայ ունէ աղտեղութիւն իջնելուն արգելք կ'ըլլայ։

Հասարակ օճառով լուացուելով կարելի է չուտով անհետացնել այս անտեսանելի ձեռնոցները։ Այս գեղեցիկ գիւտը հանրութեան և գիտուններուն ջերմ գնահատութեան արժանացած է։

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

ՀԱՄԱԿԱՐԾԻՔ Է ԵՂԵՐ, ԲԱՑՑ...

Մուսօլինի, օր մը երբ ինքնաշարժով պատոյտ մը կը կատարէր Իտալիոյ մէջ, ինքնաշարժը կը խանգարուի և այս պատճառաւ կը ստիպուի քանի մը ժամ մնալ փոքր քաղաքի մը մէջ։

Ան, ժամանակը անցնելու համար, տեղւոյն սինէման կը մտնէ և առանց յայտնի ընելու իր ինքնութիւնը, անկիւն մը տեղ կը գրաւէ։

Նոյն միջոցին իտալական բանակին Եթովպիոյ մէջ տարած մեծ յաղթանակին ֆիլմը ցոյց կը տրուէր։ Այս առթիւ մերթընդմերթ Տուչէին անունը, լուսանկարը կ'անցնէր ժապաւէնին վրայէն, և այս պահուն կարծես սրահին ձեղունը պիտի կրէր, ծափահարութեանց երկարատեւ տեղատարափին տակ։

Մուսօլինիի քովիկը նստող մարդուկ մը, ծափահարողներուն դրեթէ ամէնէն խանդավառն էր։ Ան միմիայն ձեռքերը իրարու բախելով չէր գոհանար, այլ ոտքի ելլելով «կեցցէ» կը պոռար։

Ցանկարծ իր ուշադրութիւնը դրաւեց որ քովի մարդը (Մուսօլինին) ո՛չ մէկ շարժում ցոյց կուտայ և անհոգ նստեր է։ Ան դէպի անոր հակելով, փսփսաց.

— Ես ալ ձեզի համակարծիք եմ, բայց ի՞նչ ընեմ։ Վախու բերումով, ահա այսպէս կը ծափահարեմ...

ՆԻՒ ԵՈՐՔ ՔԱՂԱՔԸ ԹԻՒԵՐՈՎ

Վերջին վիճակագրութեան համաձայն, Նիւ Եորք քաղաքը ունի 7,600 000 բնակիչ, որոնցմէ 2 միլիոն 300,000ը ծնած են Ամերիկայէն դուրս։ Հրեաներուն թիւն է 1,765,000, կաթոլիկներուն՝ 1 734,000, բողոքականներուն՝ 141 հազար։ Հրեաները ունին 1000 սինագոգ, կաթոլիկները՝ 430 եկեղեցի։

Նիւ Եորքի գլխաւոր թաղը՝ Մանհաթթան, որ քաղաքին գործի կեդրոնը կը համարուի, 1910 ին ունէր 2,330 000 բնակիչ, իսկ հիմա միայն 1,654,000։

Նիւ Եորքի մէջ կան 32,430 սափրիչներ, 55,000 ճաշարանի սպասաւորներ, 20,000 վերելակի ծառայողներ, 106,000 ինքնաշարժի վարիչներ, 42,000 դերձակ. 10 հազար սակարանի միջնորդներ, 300,000 գրասենեակներու պաշտօնեաներ, 16,000 արուեստագէտներ, 21,000 երաժիշտներ և 9000 գրագէտներ։

1899ին Նիւ Եորքի մէջ 19,000 գործարաններ կային, 1919ին այդ թիւը բարձրացաւ 32,000ի, իսկ ներկայիս տագնապի հետեւանքով իջած է 18,990ի։

ՎԱՐՁԱՊԵՏ Ըմէթ Ինէօնիւ, որ իր ընտանիքին և հանրօգուտ շինութեանց զործավարին ընկերակցութեամբ Անգլիայէ բերուած մարգատաք սաւառնակով մը պտոյտ մը կատարած էր Անգարայի վերեւ, իջնելուն յայտարարած է սաւառնորդներուն. — Պատրաստուեցէք որ ինձի ամբողջ երկիրը այցելել տաք։

ԿԱՏՂԱԾ ԹՇՆԱՄՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Ֆիլիպէի մէջ «Սասուն» թատերգութեան ներկայացման առթիւ, որու մասին գրեր էինք ուրիշ մը, «Գուրուն»ի մէջ Ս. Կէզկին անունով յօդուածագիր մը հետեւեալը կը գրէ վերի խորագրին տակ.—

Կարելի է ըսել թէ, իր դրօշին տակ հաւաքուած փոքրամասնութեանց հանդէպ՝ Թուրքը ամէն ազգէ աւելի վեհանձնութիւն ցոյց տուած է։ Սակայն, կրօնի, ցեղի, աւանդութիւններու հանդէպ ցոյց արուած այս յարգանքը չէ՞ր միթէ որ օտարներու միջոց տուաւ ապրելու կայսրութեան հողերուն վրայ և ծաղանեցնելու իրենց դրօշը, երբ առիթ գտան։ Սակայն որքա՜ն դառն անարդարութիւն. միշտ ապերախտութեամբ կը փոխադարձուին Թուրքին ըրած բոլոր բարիքները։ Բացորոշ է որ, երբեք գտնակի չէ փարած Թուրքը, մինչեւ որ զէնքով յարձակումի չէ ենթարկուած։ Մեր բռունցքով պէտք է ճզմենք անոնք որ մեր ծոցին մէջ անուցածենք Անոնք իբր ունելի ծառայեցին օտար շահախնդրութեանց, մեզ կռնակէն զարնելու յանդգնեցան։ Մենք բռնեցինք զանոնք իրենց ձեռքը արիւնով և «քունտաք» բռնած իրենց ափերուն մէջ։ Եւ ուրիշ բան չըրինք բայց եթէ քաղաքակիրթ օրէնքներուն սահմանած պատիժը։ Ահա այս է մեր ամբողջ ըրածը։

Անոնք որ արեան բիծեր ունին իրենց խղճին վրայ, հակաթուրք զգացում կը պահեն իրենց սրտին մէջ ալ։ Ահա, Ֆիլիպէի մէջ, «Սասուն» թատերգութեան ներկայացման առեն, իրենք իրենցմէ կ'ելլեն և Թուրք կարձելով իրենց դէմինը, իրապէս կը դաշնահարեն զայն։

Զենք կրնար ամօթ և խղճմտանք սպասել անոնցմէ որոնց մօտ լուսնոտութեան նման ախտաւոր դարձած է հակաթրքութիւնը։

Մաղթելի է որ այս ձեւով զիրար ուտեն Թուրքին բոլոր թշնամիները։

* * *

Այս առթիւ, «Հապէր»ի մէջ, ծանօթ գրող Վալա Նուրէտտին կը գրէ.—

Լատ իս, սապէս կը խորհիմ այս խնդիրներու մասին.

Անատոլուի չատ մը վայրերուն մէջ, ընդհ. պատերազմէն առաջ,— Հայերն ալ մէջը ըլլալով—փոքրամասնութիւններ կային։ Իսկ այսօր, բացարձակ է որ, ո՛չ մէկը կայ անոնցմէ։

Բայց, ասիկա, գլխաւորութեամբ ցարականութեան, «քաղաքակրթութիւն»ը ներկայացնող մեծ աէրութեանց ծանօթ դիւային քաղաքականութեան մէկ հետեւանքն է։

Թուրքերը իր ազնիւ վիճակին մէջ գրած են ինքնապաշտպանութիւնը։ Խնդրին ամէնէն ողբալին այն է որ, այս կարգին, մեղմէ բարոյապէս հեռացուցած և վերջապէս բաժնած են լեզուով, ցեղով, սովորութիւններով միացած քրիստոնեայ Թուրքերը, ոմանց իբր Ցոյն, ոմանց իբր Հայ մէկ մէկ անուն տալով։

Իսկ թէ, օսմ. կայսրութեան չրջանին, նախապէս թափանցելով աշխարհակալներու այս բաժանումի քաղաքականութեան, կարենայինք ասողջ ազգային միութեան մը վրօվականը ընել։ Նոյնպէս, եթէ Անատոլուի քրիստոնեաներուն ժամանակին այն համոզումը տայինք թէ Թուրք են, կրնայինք զանոնք ձուլել։

Ասիկա սիրաեր խոցոտող հարց մըն է... Անցնինք զայն։։։ Բայց Թուրք ազգին դէմ տակաւին գրգռիչ քարոզութիւն ընողներուն սա հարցնենք.

— Ռումելիի մէջ, Պալքանեան պատերազմէն առաջ Թուրքերը մեծամասնութիւն էին։ Հիմա ո՞ւր են ասոնք ...։ Անոնց վախճանը արդեօք Հայերուն ենթարկուածէն աւելի՞ լաւ եղաւ։

Հարցում մըն ալ Պուլկարներուն, որոնք մէկ կողմէ չարունակելով հանդերձ Թուրքերու դէմ իրենց ճնշումները, միւս կողմէ ալ «Սասուն» փիէսը կը դիտեն.

— Պատմութիւնը ի՞նչքան ողբալի էջեր ունի։ Երբ փնտռենք, ինչե՞ր չենք գտներ, ինչե՞ր...։

Եթէ կ'ուզուի որ ցաւալի դէպքերը ապագային չկրկնուին, պէտք չէ ներկայացնել «Սասուն» նման թատերգութիւններ. ոեւէ ազգի մը թշնամութիւնը՝ ուրիշ որեւէ ազգի մը պէտք չէ պատուաստել և մանաւանդ երիտասարդ սերունդը պէտք չէ հասցնել այդ հայ դերասանին պէս։

ԻՆՉՊԷՍ ՏԵՂԻ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ ՕԴԱՅԻՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆԸ

Անգարայի Իսթանպուլ օդային սպասարկութիւնը պիտի սկսի վաղը։ Անգլիայէ գնուած երեք օդանաւերը պիտի ապահովեն այս սպասարկութիւնը։ Ամէն օր թէ Անգարայէ և թէ Իսթանպուլէ օդանաւեր պիտի մեկնին։ Ամէն առաւօտ ժամը 10ին Անգարայէ օդանաւ մը պիտի մեկնի։

Իսթանպուլէ ալ մեկնումը տեղի պիտի ունենայ ժամը 15.30ին։ Ճամբորդութիւնը պիտի տեւէ մէկ ժամ 50 վայրկեան։ Այսպէս Անգարայէ մեկնած օդանաւը եէշիլգիւղ պիտի հասնի 11,50ին։ իսկ Իսթանպուլէ մեկնող օդանաւը Անգարա պիտի հասնի 17.20ին։

Օդանաւելուն արագութիւնը ժամական 250 քիլոմէթր պիտի ըլլայ։ Ճամբորդութեան գինը պիտի ըլլայ 22 ոսկի։ Հարիւրին 20 զեղչ մը կատարուելով երթեւեկն ալ պիտի արժէ 35 ոսկի։

Միւս կողմէ ճամբորդներուն կեանքը 10 հազար ոսկի ապահովագրուած պիտի ըլլան։ Օդանաւակայանէն մինչեւ քաղաք ճամբորդները մասնաւոր ինքնաշարժերով պիտի փոխադրուին։

ՏԵՂԱԿԱՆ ապրանքներու ցուցահանդէսը որոշուած է այս տարի Թագսիմի թաղապետական պարտէզին մէջ բանալ։ Ցուցահանդէսին համար տաղաւարներ պիտի չինուին պարտէզին մէջ։ Շահագրգռող գործարանատէրերուն հաղորդուած է այս պարագան, և հարցուած թէ կը հաւանի՞ն այս պայմաններու ներքեւ մասնակցիլ ցուցահանդէսին։

ՕՐ. Ա. ՍԱԼԸՐԵԱՆ, դաշնակահար արուեստագիտուհին, որ մի երեք ամիս եգիպտոս մեկնած էր նախորդ օր վերադարձաւ քաղաք։ Օր. Սալբրեանի Ազգքանդրէի մէջ տուած գոնսէրը, որու մասին գրած էինք նախապէս, երաժշտական մեծ յաղթանակ մը եղած է պատուաբեր թէ՛ իրեն և թէ՛ գին համար, նկատելով որ Օրիորդուհուած է օտար և խստապահանջ չրջանակի մը մէջ, արժանանալ անաչառ գնահատանքի։

Արդարեւ, «Ֆար Էժիփսիէն», «Լա Կազէթ տ'Օրիան»ի, «Լա Պրէսսէ Էժիփսիէն»ի և այլ օտար թերթերու երաժշտական քննադատները, գնահատական տողերը, հիացումներ կ'առնեն Օր. Սալբրեանի նուագումը։

Տ. ԹԱԴԷՈՍ քհ., Ղալատիոյ եկեղեցիին աւագերէցը, որ երեք առեն ասատիկ չատնեցաւ պատճառաւ գործադուլ կատարէր վերջերս և աւելցուցած էր թանգամբողջ ընտանեօք աւուր կարօտ մնացած է, «Նոր Լուր» հաւատատ է թէ ինքը քանի մը բողոքած է Ս. Պատրիարքին թէ՛ եկեղեցիին անկախ հռչակելու և թէ իրենց ենթարկուած թեական անձկութեան համար։ Բայց միշտ համբերութիւն յանձնարարուած է, առանց սակայն խորհելու համբերութիւնը ո՛չ նպարավաճառ կ'առնէ ոչ ալ մսավաճառը։ Բարեւան Պատրիարքը ուրիշ կրնար ըսել, քանի որ «կուշտը կրնար ըմբռնել անօթիին վիճակը կ'ուսի Ս. Պատրիարքը իր «համբերութիւնով կ'ապրի», և թէ ամսաթոշակով։

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ Տիկ. Ամենակողմէ կատկուած չէնքը (Բանկի թի, Համամ, Սադը փ-ղոց) ճուրղով պիտի ծախուի Յունիս 15ին։ Գնահատուած գինն է 10 ոսկի։ Հանդուցեալին մօտ ոսկի հասնող պարտքերը վճարելէ յետոյ ծախուած գինէն, մնացողումարը պիտի յանձնուի Հիւանդանոցին։

ՄԱՑՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ի նպաստ «Թէ Տանսան»ը պիտի տրուի նիւ 14ին, դպրոցի սրահին։ Պարերէն առաջ նուագահանդէս պիտի տայ դպրոցի ուսուցիչ Սէլահէտտին։

ԴԱՇՆԱԿի ուսուցիչ Տիկ. Խէն Գավաֆեանի աշակերտները բէսիթալը տեղի կ'ունենայ Յունիս 7ին, Կիրակի առաւօտ, Սինէ բայի մէջ։

ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՄԲ կ'իմանանք թէ, Պ. Վիչէն Գէորգեան, կանոնքի Թաղ. Խորհուրդի նախագահը, միաձայնութեամբ պարտ հռչակուած է, վերջերս դէմ բացուած մէկ դատին մէջ։

«ԹԱՑՄԱՄԷ «Հապէր» կ'արտատպէ այն լուրը թէ՝ Թուրք վարութիւնը Զանգաքալէի վիճակին մասին անպաշտօն ձեռնարկ մը կատարած է Քրուվ գործակալին մօտ, բայց դեռ ոչ է պրրանք չէ կատարուած։

«ԱՐԵՒԵԼՔ»ի ԹԵՐԹՕՆԸ — ԹԻՒ 28 —

ՐԷՃԱՏ ՆՈՒՐԻ

ԻՐԻԿՈՒԱՆ ԱՐԵՒԸ

Թարգմ. Գ. ՀՐԱՆՏ

Ա. ՄԱՍ

13

Անոնք, հինէն ի վեր, ամէն ամառ, 2-3 ամիս Զամլըճա օդափոխութեան կուգային։ Նազան վաղեմի ընկերուհին էր Շիւքրանին և անոր պէս ինքն ալ «Ռոյր» կը կոչէր Նաֆիյէն։

Հիմա, չաբաթը քանի մը անգամ հիւանդատես կուգար եւ պարտեղը Նաֆիյէի քով փսիաթէ բազկաթոռին վրայ կը նստէր ժամերով,

Ես ալ, այնպէս մը կը կարգադրէի որ հիւանդին մօտ հերթի ժամերս զուգադիպին անոր եկած պահերուն։ Երբեմն ալ, գաղտնօրէն կը մղէի Ժիւլիաէն որպէս զի անոր մօտ երթայ և հս ալ միասին կ'երթայի։

Նազան կը գթար Ժիւլիաէին, կը զբաղէր անոր հետ, կը սիրէր զայն, տեսնելով որ այժմէն իսկ անոր դէմքին վրայ որբուհիի մը տխուր դիծերը գծուած էին։ Իրիկունները, երբ պզտիկը գիրկս առած ձիով պտոյտներ կ'ընէի, անպատճառ անոնց ամարանոցին առջեւէն կ'անցնէինք։ Վատահ էի որ Նազան ձեռքը գիրք մը առած մեզի կ'սպասէ պատին ետեւը։ Երբեմն կ'ըլլար որ ձիս 5—10 վայրկեան կանգ կ'առնէր անոնց պարէզին առջեւը։

Ժիւլիաէին փետուրի պէս թեթեւ մարմինը ձեռքերուս վեր կը բարձրացնէի և պատին վրայէն Նազանին կը յանձնէի։

Իրիկուն մը այսպէս նորէն Նազան Ժիւլիաէն առած ատենը խօսքը ինծի ուղղելով ըսաւ.

— Պզտիկը շատ, շատ դէշ վարժեցուցիք Նազմի պէյ. կարծեմ ձեր արձակուրդը վերջ գտած է, շաբաթ մը Ֆրանսա կը մեկնիք եղեր, Ժիւլիաէն շատ պիտի փնտռէ այս իրիկնային պտոյտները։

Նազան այնպիսի չեչով մը ըսած էր այս խօսքերը որ, բացայայտ էր թէ իրիկնային այս պտոյտները փնտռողը միայն Ժիւլիաէն չի պիտի ըլլար։

Համոզուած էի որ այլեւս ժամը հասած էր բաց խօսելու, կ'ուզէի ամուսնանալ Նազանին հետ, ուստի պատասխանեցի.

— Եթէ Ժիւլիաէ խոստանայ որ զիս չպիտի մոռնայ, գարնան կուգամ անպատճառ և զայն առնելով Փարիզ կը տանիմ։ Կը խոստանա՞ս Ժիւլիաէ...։

Մինչ ես կը խնդայի, խեղճ Ժիւլիաէն որ չէր զգար թէ ի՞նչ տեսակ զաւեշտի մը գործիք կ'ըլլայ, հիացումով կը դիտէր զիս բաց կանաչ աչքերովը։

— Ինչո՞ւ չես պատասխաներ Ժիւլիաէ։

Նազանի թխագոյն յատերը, թեթեւօրէն կարմրեցան, տղան չփոթելութենէն օգտուեցաւ և գլուխը անոր դէմքին մօտեցնելով.

— Նազմի պէյը պատասխանի կ'սպասէ Ժիւլիաէ, ըսաւ, օ՛ն ըսէ անոր թէ անպատճառ գարնան դայ թէ զայն պիտի սպասես անհամբեր։

Պարտէզին պատէն հեռացած ատենս ձիս այնպիսի կարճ ոստումներով կը ցատկեցնէի որ, ապահով եմ թէ սրտիս խոլ ուրախութիւնը բառերու բացատրութենէն լաւագոյն կերպով արտայայտած է։

14

Պրիճ կը խաղայինք Լօնտոն գացող արտաքին նախարարութեան պաշտօնատարի մը և երկու պէյ հանքային երկրաչափներու հետ։

Ճամբորդներէն գերման զբօսաշրջիկ մը յանկարծ ներս մտաւ յուզումով և դէշ ֆրանսերէնով մը.

— Ճեպընթացը Էտիրնէէն չը մեկնիր, ըսաւ, կարծեմ այս գիշեր հոս պիտի մնանք եղեր։

Այնքան տարուած էինք թղթախաղով որ երբեք չզգացինք թէ կառախումբը ժամէ մը ի վեր կանգ առած է Էտիրնէի կայարանը։

— Ինչո՞ւ արդեօք, հարցուցինք։

Գերման երկրաչափը կասկածոտ դէմքով մը պատասխանեց։

— Ոչ ոք որոշ բան մը գիտէ, ամէն մարդ տեսակ տեսակ կը մեկնաբանէ, ես ալ լաւ չեմ հասկնար խօսուած լեզուները։

Այն ատեն միայն մեր ուշադրութիւնը բառերու բացատրութենէն դարձաւ դէպի կայարանը։ Ուրիշներ ալ մեզի նման զարմացեր էին։ Ոմանք ալ ինքնաշարժերէն իջեր էին։ Ոմանք ալ ինքնաշարժերուն մէջ նստեր էին։ Ամէնքն ալ զարմաց

ԱԶԳ. ՄԵԾ ԺՈՂՈՎԻՆ ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Անգարայէ կը հաղորդուի որ Ազգ. Մեծ Ժողովը առջի օրուայ նիստին ընդունած է այն օրինագիծը, որ կը վերաբերի Գլխաւոր Դատախազի պաշտօնեաներուն ամսականացուցանելուն և կազմակերպական նոր բարեփոխութեան։ Վիճակագրութեանց ընթացքին խօսք առնելով Աֆիոնի անկախ երեսփոխան Պերճ Թիւրքէր ի մէջ այլոց ըսած է որ ինք մասնաւորաբար Գլխաւոր Դատախազի ընդհ. տնօրէնութեան համար այս կազմակերպութեան անհրաժեշտութեանը, տեսակցած է պաշտօնեաներուն հետ և ուրախութեամբ տեսած որ իր քննած գործերը կատարեալ են, այնքան որ կարծես չպիտի թողուն օտարներուն։ Ու պահանջած է որ Դատախազի գիտական պաշտօնեաները ստանան թոշակները աւելցուին։ Ըսաւ որ նաև ելմտական գործակատարներ կան որ կատարելագործուելու և խօսքը վերջացուցած է ասելով.

—Ինձի պարագ կը նկատեմ այս տեղին ի խորոց սրտէ շնորհակալ մնալ Ինէօնիւի գաղիիզմը։

Ժողովը յետոյ ընդունած է Ազգ. Դատախազութեան պիւտճէի վերաբերեալ արտակարգ 300,000 ոսկիի ելմտական գործավարութեան համար արտակարգ 250,000 ոսկիի մը։

ՕՐԿԻՈՍ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՀՕՐԵՂԲԱՅՐԸ

ԻՍԹԱՆՊՈՒԼ ԿՈՒԳԱՑ

Ցունաստանի Թագաւորին հօրեղբայրը Անատէ իշխանը որ պըրտի ելած է յունական ջուրերու, առջի օր այցելած է Հալանտական արուարձանը արժանանալով ժողովրդային խանդավառ ու յուզիչ ընդունելութեան։

Յիշելով նախկին պատերազմիկները առջեւ, իշխանը արտասուքներ յայտնած է թէ չատ ուրախ պանուելուն համար իր նախկին զինակիցներուն մէջեւ 14 տարուան մը վերջ։ Իշխան Անատէ պիտի մեկնի Իսթանպուլ ներկայանալով իր պատոյրը։

ԱՆԱՍԱՑԷ 120 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.Ի ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ԿՆՔՈՒԻ

Անգարայէ կը հաղորդուի որ Ամերիկան Դրամատան պատուիրակներուն հետ ելմտական բանակցութիւնները կը շարունակեն։ Շեքուելիք գլխաւոր նպատակն է Թուրքիոյ փոխառութեան պայմանագրութեան գործադրութեան եղանակը հշդել։

Արդէն իք փոխառութիւնը հինգ վճարելի 120 միլիոն ֆրանք է։ Էրէյլիի ածուխի ընկերութիւնը Էթի պանքի հաշուոյն ելմտարութեան կողմէ ծախու հանելու համար բանակցութեան մտած է։ Ընկերութիւնը ի կանացուցի։

ՋՐՀԵՂԵՂ ԿԱՐՍԻ ՄԷՋ

Կարսէ կը հաղորդուի որ առջի տեղացած բուռն անձրեւներուն հետեւանքով Կարսի գետակը յորդ ու ողողած է։

Արկածեալ ընտանիքներուն զօրակցելու համար Ազգ. Դրամատան մասնաճիւղերը և մզկիթները ապաստարան դարձուցեր են։ Շրջակայ լեռներէն խուժ ջուրերը քաղաքին հրապարակները վերածած և յիսունի մօտ տներ ողողած են։ Զորգառատ տներուն կը 39 օրէ ի վեր անդամ կը տեսան 200 տուն փուլ եղած են։

Ապահովագրական ընտանիքներուն կուրութիւնը օգնութեան փութացած է։ Անձի կորուստ չկայ։

ԱԹԱԹԻՒՐՔԻ մէկ կիսանտրիին մէջ պիտի կատարուի այսօր Ամերիկացի Ալէքսանդրի շրջանին մէջ։ Ամերիկեն վարչապետը նախընթաց օր ընդունած է Թուրքիոյ դեսպանը հետ տեսակցած թրք. ներկայացուցիչներու մասին։ Գաղթականներու գաղութացման պայմանագրութիւնը Ամերիկայ պիտի ստորագրուի ապրիլ շաբթու։

ԱՆԴԱՍԱՑԷ թէ Հրան և Գաղտատ ապաստարկութիւն հաստատելու համար։ Վարչապետը ըսած է որ մօթէօրով օգնաւեր պիտի ուղարկուի Եւրոպա։

ՐՈՒՄԷԼԻ ՀԻՍԱՐԻ ՏՈՒԱՄԻՆ ՆԵՐՔԻՆ ԾԱԼՔԸ

ՈՃԲԱԳՈՐԾԸ Կ'ՈՒՐԱՆԱՑ ՈՃԻՐԸ

Ինչպէս գրած էինք երէկ, Եզկատցի Մուսթաֆա անուն կերպասեղէնի վաճառական մը, կինը՝ Զէմինէն Ռումէլի Հիսարի մեծ բերդէն վար նետած և սպաննած բլլալու ամբաստանութեամբ ձերբակալուած է։ Ընդհ. դատախազի օգնականներէն Ֆէրհաթ, առջի օր Մուսթաֆայի հետ Զէմինէի դիակը գտնուած բերդերը գացած է։ Մուսթաֆա նախ յայտարարած է որ լուր չունի կնոջը մահուընէն, և երբ ընդհ. դատախազը խոստացած է ազատել զինքը երբ ճշմարտութիւնը ըսէ, ամէն ինչ խոստովանած է։

Մուսթաֆա յայտնած է որ բերդին կատարը բ'ինչպէս բարձրացած է կնոջը հետ, ի՛նչպէս կռիւի բռնուած է անոր հետ, որու հետեւանքով առաջ եկած է այս անկումը։ Մուսթաֆա ի տես կնոջը դիակին, ամբողջ մարմնով դողդղացած է։ Մուսթաֆա ցոյց տալու համար բերդին կատարը կնոջը հետ կռուած վայրը, ուզած է առանձին բերդին գագաթը բարձրանալ, բայց ոստիկանները կասկածելով, անոր ընկերացած են։

Մուսթաֆա երէկ առաւօտ դատարան յանձնուած է և չորրորդ հարցաքննիչ դատաւորը ձերբակալման հրամանագիր հանած է անոր դէմ։

Ոճրագործ Մուսթաֆա հետեւեալը յայտարարած է խմբագրի մը.

— Ես Եզկաթի մէջ կերպասեղէնի խանութ մը ունիմ, որ եղբայրս կը վարէ։ Երեք զաւակ ունիմ։ Հարուստ բլլալուս, ամէն տարի Իսթանպուլ վեց եօթը ամիս օգտափոխութեան կուգայի։ Վեց տարի առաջ գժտուեցայ կնոջս հետ։

Միջոց մը իրմէ բաժնուեցանք, բայց յետոյ զայն վերստին տուն առի։ Սակայն անքնդհատ կը կռուէինք։ Այնքան որ, այլեւս կը կասկածէի իր եփած կերակուրներէն, վախնալով որ թոյն կը դնէ։ Հասկցայ որ նպատակ ունէր սպաննելու զիս։

Առաջարկեցի ամուսնալուծուիլ բայց չընդունեց։ Ճարահատ Իսթանպուլ եկայ և սկսայ ամուրիի կեանք անցընել։ Վերջապէս այս տարի միատեղ հոս եկանք և Ֆաթիհի մէջ տուն մը վարձեցինք։

Օդերը աքնալուն ուզեցի Վոսփոր փոխադրուիլ։ Անցեալ երեքշաբթի օր մեր ծանօթներէն Նազիքէ, մեզ Պէպէք իր ծանօթներէն մէկուն տունը տարաւ։ Այս առթիւ կինս և Նազիքէ առաջարկեցին Հիսարի բերդը ելլել։

Բերդին կատարը երբ հասանք կինս յանկարծ վրաս նետուեցաւ, զիս վար նետել կ'ուզէր։ Իսկոյն պատին կողմը քաշուեցայ։ Կինս ինձմէ չատ հուժկու բլլալուն զիս դէպի պարապութիւն կը քաշկռտէր։

Պահ մը չեմ գիտեր ինչպէս եղաւ ոտքը սահեցաւ, և անդունդ գլորեցաւ։ Այս պահուս թողած էր օձիքս եթէ չի թողուր ես ալ միասին պիտի գլորէի։

Միւս կողմէ ես ալ թեւիս վրայ ինկայ և թեւէս վիրաւորուեցայ։ Նազիքէն օգնութիւն խնդրեցի բայց ան ըսելով որ այր և կնոջ գործի չի խառնուիր խոյս տուաւ։ Կինս գլորելէ յետոյ ես ալ բերդէն իջայ։ Բովը գացի։ Գլուխը արիւններու մէջ հոգի կուտար։

Ի տես այս վիճակին վախցայ։ Փախայ։ Ոստիկանութեան ալ ուրիշ ձեւ յայտնեցի դէպքը։

Այսօր, կիրակի, գացէք
ՍԻՆԷ ՍՈՒՄԷՐ
տեսնելու
Առաջին անգամ ներկայացուող հոյակապ ֆիլմը
ԿԱՐՄԻՐ ԲՈՑԸ
եւ անվերջանալի յաջողութիւնը
ՍԻՄՕՆ ՍԻՄՕՆԻ
եւ
ԺԱՆ ՓԻԷՐ ՕՄՕՆԻ
ՏԻԿԻՆՆԵՅՈՒ ԼԻՃԸ
Ֆիլմին մէջ
Աթոռներու գիներն են՝
20, 25 եւ 35 ղրշ.

ԻԹԽԱՆ ՇԹԱՐՀԷՄՊԷՐԿԻ ԴԷՄ

Նացի դաւադրութիւն մը

ՉԻՆԵԱԼ ՆԱՑԻՆԵՐ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄ ԳՈՐԾԵՑԻՆ ԻԹԽԱՆԻՆ ԴՂԵԱԿԻՆ ՎՐԱՑ

ՎԻԵՆՆԱ 23. - Չինեալ 11 նացիներ յարձակում գործեցին իշխան Շթարհէմպէրկի դղեակին վրայ, որու հետեւանքով նացի մը սպաննուեցաւ, ուրիշ մը վիրաւորուեցաւ և ութը նացիներ ձերբակալուեցան։ Ոստիկանութիւնը, որ յաջողեցաւ զսպել յարձակումը գրեթէ նացիներու հետ միաժամանակ հասաւ։ Բուռն պայքար մը ծայր տուաւ։ Նացիները ուզեցին գործածել դղեակին մէջ գտնուող հրազէնները։ Իշխանը կը բացակայէր։

Քաղաքական շրջանակները կը յայտարարեն թէ, Շթարհէմպէրկի դղեակին դէմ գործուած յարձակումը բուն իսկ տեղական գործ մը չէ, այլ կազմակերպուած է նացի կեդրոնական կազմակերպութեան կողմէ։ Նոյն շրջանակները կը հաւատան որ նացիները կ'ուզեն խառնակութիւններ առաջ բերել Աւստրիոյ մէջ Հայմվէրը մղելու համար դիմադրել իր զինաթափութեան դէմ։

Ընկերվարական պիտի ազգայնացնեն Ֆրանսայի պատերազմ, ճարտարարուեստը

ԷՌԻՕ ՎՃՌԱԲԱՐ ՄԵՐԺԵՑ ԱԶԱԿՑԻԼ ՊԼՈՒՄԻ

ՓԱՐԻԶ 23.—Արմատական ընկերվարական կուսակցութեան գործադիր քոմիթէն, այսօր ընդունեց կուսակցութեան պետերուն ժողովրդային ճակատի կառավարութեան մասնակցելու մասին տուած որոշումը։

ՓԱՐԻԶ 23.—«Լէքօ տը Փարի» կը գրէ.—Երէկ ոչ մէկ փոփոխութիւն առաջ եկաւ քաղաքական կացութեան մէջ, բացի Էսթրոյի վերջնականապէս մերժելէն՝ ստանձնելու արտաքին նախարարութիւնը։

Ամէն պարագայի Պլում ալ որոշած է իր վարչապետի պաշտօնին վրայ չաւելցնել արտաքին նախարարութեան պաշտօնը։ Սակայն և այնպէս առաջիկայ Յունիս 15ին Պլում Ֆրանսայի ապագայ արտաքին նախարարին հետ ներկայ պիտի գտնուի Ազգաժողովի Մորտուրդի նստաշրջանին։

Արմատականներու գործադիր քոմիթէին նիստը մեկնարանելով թերթը կ'ըսէ, թէ արմատական կուսակցութիւնը կարմնցուց տիրապետողի իր դիրքը, որ երկար ատեն պահած էր Ֆրանս. քաղաքականութեան մէջ։

ՓԱՐԻԶ 23.—Ընկերվարական կուսակցութեան ընդհ. քարտուղար Փոլ Ֆոր կը յայտարարէ «Փոփիւլէր»ի մէջ թէ՝ Ֆրանս. հանրապետութիւնը ընկերվարականներու աջակցութեամբ պիտի ազգայնականացնէ պատերազմական ճարտարարուեստները։

Կարեւոր փոփոխութիւններ Անգլ. դահլիճին մէջ

ԳԱՂՈՒԹԱՑԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ՀՐԱԺԱՐԵՑԱՒ

ԼՈՆՏՈՆ, 23. — Գաղութային նախարար Ճոն Թոմաս հրաժարեցաւ։ Նախարարին և Պալտուինի միջեւ փոխանակուած նամակներէն կը հասկըցուի որ գաղութներու նախարարը հրաժարած է Զորեքշաբթի օր պիւտճէի փոխառութիւններու մասին կատարուած դատական քննութիւնները լրանալէ յետոյ։ Թոմաս վարչապետին ուղղած իր նամակին մէջ կ'ըսէ որ հիմա որ կատարուած քննութիւնները իր անունը և անձնական գործերը հանրային շահագրգռութեան առարկայ դարձուցած են, իրեն համար անկարելի է դահլիճին անդամակցիլ։ Նախարարը հրաժարած է, որպէս զի կատարեալ և անկողմնակալ քննութիւն մը կատարուի իր մասին։

Պալտուին իր պատասխանին մէջ կ'ըսէ նախարարին որ եթէ իր տեղը բլլար, ինք ալ նոյն ձեւով պիտի շարժէր։ Դատարանին քննութեան արդիւնքը Սպիտակ Գրքի ձեւին տակ պիտի հրատարակուի։ Թոմաս 1910ին յաջորդած էր Լորտ Տէրբիի և հինգ անգամ նախարար եղած էր։

ԼՈՆՏՈՆ, 23 — Երէկ գիշեր խորհրդարանի նրբանցքներուն մէջ կ'ըսուէր որ այժմ հանրօգուտ չինութեանց նախարար Օրմշպիկօրէ պիտի յաջորդէ Թոմասի իբր գաղթային նախարար։ Անհաւանական է որ Սըր Սամուէլ Հօր ծովային նախարար անուանուի յառաջիմայ չտրաթուընէ առաջ։

(Ծ. Խ.—Գաղթային նախարարը հրաժարեցաւ պիւտճէի պատրաստութեան առթիւ անգաղտնապահութիւն կատարած ըլլալու մասին շրջան ընող տարտաձայնութեան հետեւանքով. այս մասին արդէն դատական քննութիւն ալ կատարուեցաւ և դեռ արդիւնքը չհրատարակուեցաւ։ Եղելութիւնը սա է թէ, նոր պիւտճէի պատրաստութեան առթիւ դանդիլը որոշեց շահատուրքի սակը աւելցնել։ Բայց Անգլիոյ մէջ տուրքի յաւելումի առաջարկները գաղտնի կը մնան և վերջին պահուն միայն, այսինքն առաջարկը Երեսփ. ժողովին ներկայացուած օրը կը հրապարակուի։ Այդ այդ թուականէն առաջ արդէն քանի մը անձեր տեղեկացեր էին թէ շահատուրքը յաւելում պիտի ունենայ, և ըստ այնմ անոր յաւելման դէմ ապահովագրութիւն կնքած էին ապահովագրական ընկերութեանց քով։ Նոյնպէս սակարանի մէջ ալ արժեթուղթերու վրայ առուծախեր եղած էին, նկատի ունենալով այս յաւելումը։

Դիտուած էր որ այս գործառնութիւնը ընողները գաղթային նախարարին որդին և անոր բարեկամներն էին, որով կասկածներ ծնիլ սկսան թէ, գաղթային նախարարը անգաղտնապահութիւն գործած էր տուրքի յաւելումի մասին իր որդւոյն տեղեկութիւն տալով։

Գաղթային նախարարը երբ իմացաւ իր մասին եղած տարաձայնութիւնները, վարչապետէն խնդրեց որ քննութիւն տեղի ունենայ իր մասին։ Ահա այս քննութիւնը կատարուեցաւ և արդիւնքը դեռ չհրատարակուած նախարարը հարկ զատեց հրաժարիլ։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ազգ. Հիւանդանոցիս հիմնարկութեան 104րդ տարեդարձին առթիւ Ս.Պատրիարք Հայրը այսօր Ս. պատարագ պիտի մատուցանէ Հաստատութեանս Ս. Փրկիչ մատրան մէջ, ի հանգիստ հոգւոց հիւանդանոցիս երջանկայիշատակ հիմնադրին և բոլոր բարերարաց։

Երգեցողութիւնք պիտի կատարուին Կոմիտաս երգչախումբինկողմէ։

Ռումէլիի երկաթուղւոյ տնօրէնութեան բարեհաճ կարգադրութեամբ հետեւեալ կառախումբերը պիտի մեկնին կանգ առնելով Հիւանդանոցիս առջեւ.

Սիրքէճիէն — 7,35 8,30 9,40 10,30 12,05 13,20 14 30 15,40 16,20 10,10 17,50 18. 18,40 19,20

Եէշիլգիւղէն.— 7,25 7,55 8,20 9,10 10,15 12,10 13,20 14,30 15,40, 16,50 17,40 18,25 19,15 19,45։

ՆՈՐ ՅՈՅՍ ԱՅՍՕՐ ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵԼԱԻ
ԲԱՑԱՌԻԿ ԵՒ ՃՈԽ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՄԲ
ՈՒ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ
Ի ՆՊԱՍՏ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ
կը պարունակէ հետեւեալները.— Ազգի հատիկն ու անտեսանելին (Արտաշէս Գալփաքճեան).— Բացառիկ միջոցներու շրջանը (Տիկին Գոհար Մազմեան) — Ճառագայթը (Տիկին Նեվրիկ Մ. Սեպուհեան).— Մայիսեան նուէր (Լիլի Մ. Սեպուհեան).— Համբարձման տօնին առթիւ (Տօքթ. Պէնոն).— Ազգին Տունը և Խասգիւղի Ընթերցասիրաց ընկերութիւնը (Տ. Տօղրամաճեան).— Հիւանդանոցի տարեդարձը (Արթիւր Պերճ).— Կիներու այխարհը, Այսօրուան աղջիկներուն մտածումները (Ընդօրինակեց Արտաշէս Գալփաքճեան).— Ժամանակակից նշանաւոր դէմքեր՝ Յարութիւն փաշա Տատեան (Օրմանեան Պատրիարք).— Ինչո՞ւ համար (Մ. Մ.).— Համբարձման վիճակ, Նաալը Գաբուի Պօսթանին մէջ կիները ի՞նչպէս վիճակ կը քաշեն (Լ.), մտածումներ հանելուկ, և.ն.և.։
'ՆՈՐ ՅՈՅՍ, Ի ԱՅՍ ԲԱՑԱՌԻԿ ԹԻՒԻՆ ՀԱՍՈՅՑԸ ՊԻՏԻ ՅԱՏԿԱՑՈՒԻ
ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ, ԱՆՑԵԱԼ ՏԱՐԱՒԱՆ ՊԷՍ

Ամառը անցուցէք Եէշիլգիւղի մէջ
Գիւղացնացութեան իտէալ վայրը
Քաղաքէն 25 վայրկեան, իսկ Քլօրիայէն 5 վայրկեան
ՕԹԷԼ ԵԷՇԻԼՔԷՕՅ ՓԱԼԱՍ
Անզուգական դիրք, անբաղդատելի կլիմա եւ հանգստաւետութիւն
Ճաշարան եւ բարաս՝ ծովուն վրայ
Հոսանք ջուր բոլոր սենեակներու մէջ
Մասնաւոր պայմաններ՝ երկար բնակութեան համար
Մասնաւոր փլաժ՝ արեւու եւ ծովու լոքանքի համար
ԲԱՑ Է ԱՄԲՈՂՋ ՏԱՐՈՒՈՅ ԸՆԹԱՑՔԻՆ

ԱՆԱՆԻԱՏԻՍ ՈՐԴԻՔ
39 ԵԷՆԻ ՓՕՍԹԱՀԱՆԷ ՊՈՂՈՏԱՆ, ԹԻՒ 39
Մանթօղուներ եւ Ռօպղուներ
ՇԻՔ ԵՒ ՏՈԿՈՒՆ ԲՈՒՐԴԷ ԵՒ ՄԵՏԱՔՍԷ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԲԱՄԲԱԿԷ ԵՒ ԿՏԱՒԷ
ՃԵՐՄԱԿ ԵՒ ԳՈՒՆԱՒՈՐ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ
ԹՈՒՀԱՖԻԷԻ ՄԵՐ ՃԻՒՂԻՆ ՄԷՋ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՁԱՓՈՒ ՎՐԱՑ
ՇԱՊԻԿԻ, ՓԻԺԱՄԱՑԻ, ՌՕՊ ՏԷ ՇԱՄՊՐԻ, ՔՈՒԱՆ ՏԷ ՖԷՕԻ
ԱՄԵՆԱՃՈՒՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐ
ՕԺԻՏԻ ԿԱՋՄԱԾՆԵՐ
Եղանակի իրենց պէտքերը գոհացնելու համար, կը խնդրենք որ յարգոյ յաճախորդները հաճին անդամ մը այցելել։
ՆՐԲՈՒԹԻՒՆ, ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՖՐԱՆՍ. ԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ
ՓՐՕՖ. ՋԱԹԻ ՍՈՒՆԿՈՒՐ
Սկսած է ներկայացնել ոգեհարցութեան յուզումնաւոր եւ խորհրդաւոր փորձերը։
Ամէն գիշեր երեկոյթ՝ ժամը 21ին, իսկ շաբաթ եւ կիրակի օրերը ցերեկոյթ՝ ժամը 17ին։
Գիները՝ 100, 75, 60, 50 ղրշ., օթեակ՝ 400, 300։
Խնդումի տեղի չի տալու համար կիչէէն կանխաւ առէք տոմսերը

ԿԷՏԻԿ ՓԱՇՆ ՁԱՐՇԸ ԳԱԲՈՒ
ՍԻՆԷ ԱԶԱՐ
ԿԷՏԻԿ ՓԱՇՆ ՁԱՐՇԸ ԳԱԲՈՒ
ԱՅՍՕՐՈՒԷՆԷ սկսեալ մինչեւ մէկ շաբաթ շարունակ
երկու մեծ և սքանչելի ֆիլմ մէկ անգամէն
1 ՎՕՆՏԸՐ ՊԱՐ
2 ՐԷՔՍ, ՎԱՅՐԻ ՁԻԵՄՈՒ ԹԱԳԱՒՈՐԸ
Թուրքերէն խօսուն

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu
ԹԷՓԷՊԱՇԸԻ ԱՄՓԻԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ
ԱՅՍ ԳԻՇԵՐ ԺԱՄԸ 20.30ԻՆ
Մում սէօնտիւ
4 արար գոմէտի
Հեղինակ՝ Միւսահիպզատէ Ձէյալ
Երաժշտ. Ձէյալ Բէյիթ
ԲՈԼՈՐ ՏԵՂԵՐՆ ԱԼ 50 ՂՐՈՒՇ ԵՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ

23 Մայիս 1936

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ
ԵՒ ԱՐԺԵԹՈՒՂԹԵՐ

1933 Էրկանի ներքին փոխթ.	95.—
1918 Ներքին փոխառութիւն	90.50
1933 փոխթ. Իւնիթուրք Ա.	21.60
» » » Բ.	21.00
» » » Գ.	23.50
Անատօլու Երկաթուղի Ա.	43.50
» » Բ.	43.50
» » Գ.	43.60
Անատօլու Պօն	51.30
Անատօլու Բաժնեթուղթ	24.—
Սիման(Ասլան)	10.50
Թէրքոզ	12 —
Ռէժի	2.00
Թէլէֆօն	8.80
Թրամվայ	19.—
Պօմոնթի	8.80
Մինօթբրի Իւնեօն	10.—
Պոլսոյ Քարափ	10.20
Քրէտի Ֆոնտ է	— —
» » (1903)	91.—
» » (1911)	85.—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Պանքնօթ Սթերլին	626.—
Ամերիկեան (Տօլար)	126.—
Ֆրանս. Թղթադրամ	166.—
Իտալական »	196.—
Պելճիքական »	82.—
Ցուեյցական » (Տրախ.)	24.—
Զուիցերիական »	818.—
Պուլկարական » (Լէվա)	25.—
Հոլանտական » (Ֆլորին)	85.—
Չեխօ Սլովաք » (Քուրօն)	92.—
Աւստրիական »	24.—
Գերմանական » (Ռայխսմարք)	32.—
Ռումանական » (Լէյ)	14.—
Եուկօ Սլաւիա » (Տինար)	54.—
Թրքական ոսկի	967.—
Մէճիտիէ	—.—
Պանք Օթոման	242.—

ՁԷՐԵՐՈՒԻ ԷՆԹԱՑՔԸ

Լոնտոն	627.75
Նիւ Եօրք (սէնթ)	79.15
Փարիզ	12.06
Հռոմ	10.13.17
Զուրիւք	4.69.90
Սուիցերիա	2.44.—
Սոֆիա	63.75.20
Պերլին	1.97.75

ՀԵՌԱԳԻՐ

Փարիզ (1 անգլ.) ֆր.	75.—
Նիւ Եօրք (1 տոլար) »	1517

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Արթին Հայրապետեան կը փընտրուի իր մօրաքրոջ որդին Յովսէփ Ալեքսանդրեան (այլ անուամբ Ժօրժ Ալլին), որ զինադադարի առաջին տարին Պոլիսէն Ամերիկա մեկնած և քանի մը տարի վերջ Ֆրանսա գտնուիլը խմացուած է։ Կը կարծուի որ Ֆրանսա կը գտնուի Մինչեւ հիմա իր մասին լուր մը չէ առնուած։ Գիտցողներէն կը խնդրուի յանուն մարդասիրութեան, իմացնել սոյն հասցէին՝

Արթին Հայրապետեան, Մահմուտիյէ ճատտէսի թիւ 100, Ղալաթիա, Իսթանպուլ։

Արտասահմանի թերթերէն կը խնդրուի արտատպել։

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆՆԵՐ

Օգափոխութեան համար ընդարձակ պարէզով օգաստուն յարկաբաժիններ կարասիով կամ առանց կահասիի, ջուր, ելեքտրականութիւն և օդային կազի դիւրութիւններով խիստ յարմար պայմաններով տրամադրելի է։

Հասցէ, Սկիւտար, Սէլամսըզ, Թըգ.նէֆէս, Թիւ 1 Ա. Հաճնլեան։

100ԻՆ 50 ԶԵՂՔ
ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱՅԻ
ԱՆԺ ԲԻԹՈՒ
խիստ հետաքրքրական վէպին
ԲՈՒՆ ԳԻՆՆ Է 75
Հասցէ՝ Ղալաթիա, Թիւնէլի քով, Պիլլուր փողոց, Թիւ 10 «Արթուն» տպարան։
100ԻՆ 50 ԶԵՂՔ

ԵԷՃԻԼԳԻՒՂ
ՕԴԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԳԱՑՈՂ
ԱՇԿԵՐՏԻ ԾՆՈՂՔՆԵՐՈՒՆ

Եթէ կը սիրէք ձեր ու ձեր զաւակներու առողջութիւնը և կը փափաքիք անոնց լաւ արձակուրդ մը ապահովել, գրաւոր կերպով կամ անձամբ կրնաք դիմել Եէշիլ գիւղի Ազգ. Վրժ.ի Տնօրէնութեան, այդ մասին հարկ եղած մանրամասնութիւններ ձեռք բերելու համար։

ԱՆԹՈՓՈՒ ՎՃԻՌ ՄԸ
ՌԱՏԻՕԼԻՆ,ի
գործածութիւնը կը նշանակէ
ձերմակ, փայլուն եւ առողջ ակռաներու տէր ըլլալ

Իր աննման ֆորմիւլը ոսկի մէտալներով եւ վկայագրերով գնահատուած է միջազգային ցուցահանդէսներու կողմէ։

Ակռայի լաւ խնամ մըն է, անուշաբոյր ու ախորժահամ։ Ուստի մեծ եւ պզտիկ կը գործածեն զայն։

Մանրէները կ'սպաննէ
Լինտերը կը սնուցանէ
Շունչը կը հաղցրացնէ

ՌՈՒՐԱԽ ԵՒ ԵՐԶԱՆԻԿ Է

Որովհետեւ ամբողջ գիշերը
հաշած գլխացաւը
փարատած է հիմա...

ԿՐԻՓԻՆ

Գլխու, ակռայի, ջիղերու, մկաններու ցաւերը կ'անհետացնէ ու անոնց առաջքը կ'առնէ։ Իր տեսակին մէջ ամէնէն զօրաւոր սքէսիալիթէն է։

ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ
FRATELLI SPERCO
Կալաթա, Զինիլի Բըխթըմ խան Ա. յարկ, թիւ 93. 95, 97։ Թէլէֆօն 44792։
«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.»
ԱՄՍԹԷՐԴԱՄ
Արագաձման սպասարկութիւն
Մօտաւոր մեկնումներ դէպի Անվէրս, Բօթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրկ։

Orestes	Բեռ կ'առնէ Մայիս	25-30ին
Hermes	Յունիս	8-13ին

Գեմերու վրայ մասնաւոր շոգենաւային սպասարկութիւն. Հռենոսի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։
Ներագաձման սպասարկութիւն Ամսթէրտամէն կ'սպասուին

Hermes	Մայիս	30ին
Hercules	Յունիս	15ին

Ամսթէրտամէն մօտաւոր մեկնում

hercules	Մայիս	20ին
Yakymedes	Յունիս	17ին

Nippon Yusen Kaisha Tokyo
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
Ուղղակի սպասարկութիւն Եաքոհամայի, Քօպի, Տէյրէնի, Զինկթաայի, Շանկհայի, Հոնկ-Քոնկի, Ինկաբուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Բօսթ Սայիտի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջև։
Պիրէոն, Մարսիլիա, Պարսէլոնա, Վալէնսիա, Լիվրբուլ և Կըլասքօ։

Maru		
Dakas	»	Յուլիս 19ին
Durban	»	Օգոստ. 19ին
delagoa	»	Սեպտ. 19ին

Compagnia Italiano Turismo
Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար։
Զրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ, կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պակաժներու առաքումներով ապահովութիւնը կ'ստանձնէ։
Հարիւրին 50 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։
Դիմել ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ Կալաթա, Զինիլի Բըխթըմ խան,
Ընկերութիւնը որ Սիթ ընկերութեան ներկայացուցիչն է բոլոր քաղաքներու կուսայ երկաթուղիի տոմսակներ ծովային եւ խառն տոմսակներ ծովային Պոլիս-Փարիզ եւ Լոնտոն գիծերու համար։

ԼՈՅԴ ԹՐԻԷՍԹԻՆ
LLYOD TRIESTINO
ՄԵԿՆՈՒՄ
ՏԷՆԻՍԻՍ
Դշ., 27 Մայիս, ժամը 17ին դէպի Գուրկաղ, Վառնա, Թանցա, Սուլինա, Կալացիլ։
ԴԱՄՓԵՑՈՑԼԻՕ
Եշ. 28 Մայիս, ժամը 17ին Փիրէ, Նափոլի, Մարսիլիա, Նովա։
ԱՍԻՐԻԱ
Եշ., 28 Մայիս, ժամը 17ին դէպի Սելանիկ, Կոլոս, Փաթրաս, Այսարանտա, Պրինդիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ։
ՃԷԼԻՕ
Ուր., 23 Մայիս, ժամը 17ին Ղալաթիոյ քարափէն դէպի Պրինդիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ։
Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Թրիէսթինոյի ընդհ. Գործակալութեան. Մէրքէզ. Բըխթըմ Կալաթա. Թէլէֆոն 44877 կամ Բերայի ճիւղը Կալաթա Թէլ. 44656։
Գործակալութիւնս հոլանտական շոգենաւային ընկերութիւնցաւ եւ կապ պահելով հոլանտական ընկերութեանց հետ պատրաստ է «Աշխարհի բոլոր նաւահանգիստներու» համար ապրանքներ ընդունելու եւ փոխարէն ուղղակի փոխադրելու։

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCİYAN
Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata
sokak No. 10

ԳՐԻԳՈՐ ԻԶՄԻՏԼԵԱՆ
ԴԵՐԶԱԿ
Փարիզէն վերադարձած ըլլալով, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն թէ՝ յետ այսու այրերու ամէն տեսակ հագուստներ և վերարկուներ, ինչպէս նաև կիներու յատուկ թայէօռ և քլասիք մանթօներ պիտի պատրաստուին իր աշխատանոցին մէջ, փարիզեան ամենավերջին նորաձեւութեամբ։
ՀԱՍՑԷ.— Քարաքէօյ, Թիւնէլի կից, Մէրթէպանի փողոց, Հուլուսի պէյ խան, Թիւ 1—2։ Հեռաձայն՝ 41098։

ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ
ՎԱՐՈՒԺ ՔՕԼՕՆԻԱՆ

PASTİL FOR PASTİL FOR PASTİL FOR PASTİL FOR
ԲԱՍԹԻԼ ՖՕՌ
ԳՍՐԾԱԾՈՒՆԵՐԸ

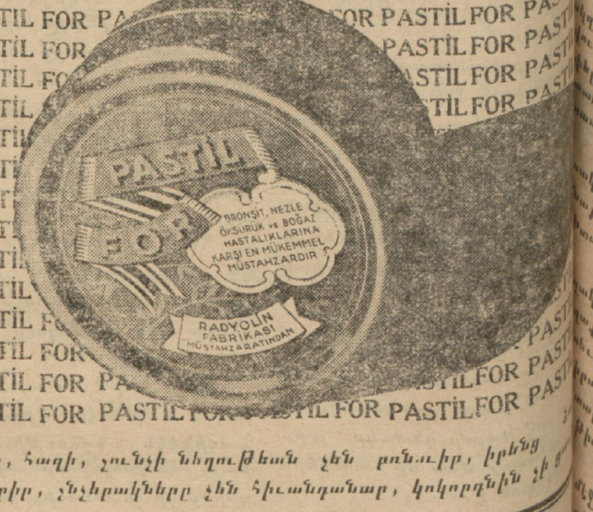

ԱՐԵՒԵԼ ԳԻ ԹԵՐԹՕՆԸ)(32)(

ՄԻՇԵԼ ԶԵՎԱՔՕ

ԻԶԱՊՕ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

ԽԵՆԹ ԹԱԳԱՒՈՐԸ

— Պաշտպանեցէ՛ք զիս, պահպանեցէ՛ք զիս... ահ, տակաւին նայեցէք ինծի։ Ձեր աչքերը կը հանդարտեցնեն զիս, ձեր աչքերը կը զովացնեն ճակատիս ահռելի կրակը, ձեր աչքերը պալատան մը կը հնչուն կուրծքիս մէջ, որ կը գոցէ այսքան տանջուած խեղճ սիրտին վէրքերը։ Ո՞վ էք դուք։ Ինչու համար ձեր մէկ ակնարկը կը հանդարտեցնէ սարսափներս։ Արդեօք Ս. Կոյս Աստուածածինի ինծի զրկած մէկ կոյսն էք։ Վերէն, երկինքէն վար իջնող հրեշտակ մըն էք պաշտպանելու համար այն, զոր ամէն ոք կը լքէ ու կը մատնէ։

Անիկա կը ժպտէր, ձեռքը թագաւորին ձեռքին մէջ, ու իր ջինջ ակնարկը կը շարունակէր անոր մէջ հնչուլ իր անարատ հոգիէն ցայտող ամօքիչ և հանգըստացող հեզուկները։

Այդ սրահին մէջ կը լսուէր միայն հեւացող կոկորդներու կարճ շնչառութիւնը, շատերու դէմքին վրայ կը տեսնուէր ապշութիւնն ու զարմանքը, բայց ոմանց դէմքին վրայ ալ գծուած էր անծանօթին վախը։

Օտէթ կը լռէր։ Կը բաւականար միայն ժպտիլ։

Խենդը այլեւս չէր պոռար։ Ապահովարար դադրած էր տառապիլէ, և մոգական արագութիւնով մը իր մարմինը կը հանդարտէր։ Օտէթ սկսաւ քալել ծանր քայլերով։ Թագաւորը միշտ անոր ձեռքէն բռնած, ետ կը քաշուէր։ Օտէթ այս կերպով զայն տարաւ խոշոր թիկնաթոռի մը մօտ, որուն մէջ ընկողմանեցաւ Շառլ Զ.։

Օտէթ զայն կը դիտէր...։

Այն ատեն տեսնուեցաւ որ այդ ակնարկին տակ խենդ թագաւորը մեղմիւ կը գոցէր աչքերը։ Այն ատեն Օտէթ խօսեցաւ, կամ լաւ ևս քանի մը բառ մրմնջեց խիստ անուշ ձայնով մը.

— Հանդարտեցէք, խեղճ թագաւոր. քնացէք, վեհափառ տէր. քնացէ՛ք խաղաղութեամբ. այստեղ ապահովութեան մէջ էք։

Գանդաղօրէն Շառլ Զ.ի գլուխը ինկաւ թիկնաթոռի յենարանին վրայ ու քնացաւ։

Թագաւորը կը քնանար հանդարտ քունով մը. շնչառութիւնը տկար ու կանոնաւոր, դիմագիծերը խաղաղ, ձեռքը ձեռքին մէջ հրեշտակին, որ իր վրայ [illegible]

Երկար ատեն Օտէթ այդպէս մնաց։ Երբ ապահովուեցաւ թէ թագաւորը կը քնանայ, մեղմօրէն, քաշեց ձեռքը։

Այն ատեն ետին դարձաւ, տեսաւ այդ ապուշ դէմքերը, կարծես զարմացաւ անծանօթներու այդ բազմաթիւ և գեղեցիկ հաւաքոյթէն, ու անոնց մէջ նշմարելով ծերունի Շանտիվէոը, աւելի վերացած քան միւսները, Օտէթ անոր մօտ վազեց և ըսաւ.

— Ա՜հ, այս խեղճ թագաւորը որքան մեծ պէտք մը ունի դթութեան։

Այն ատեն ներկաներուն մէջէն ազազակ մը բարձրացաւ.

— Պէտք է որ այս աղջիկը Այն Բոլ ապարանքը գայ հոն բնակելու համար։ Ինքն է որ պիտի բժշկէ թագաւորը։

— Իրա՞ւ է, ըսաւ Պէոռիի դուքսը ակամայ։ Պէտք է որ թագաւորը բժշկուի։

Շանտիվէոն ժպտուեցաւ։ Ատիկա իր հոգին խլել կը նշանակէր։ Օտէթը եթէ մեկնէր, իրեն կը մնաք մենութիւն միայն, այն տմայի օճախին մէջ, ուր այնքան ուրախութիւն վայելած էր։

— Օրիորդ, պատասխանեցէ՛ք. յարեց Պէոռիի դուքսը։ Ինչպէ՞ս տեղի ունեցաւ ասիկա։

Ինչպէս տեղի ունեցած էր։ Ոչ Օտէթ, ոչ թագաւորը, ոչ ալ ո և է մէկը չէր դիտեր ատիկա։ Ամէն ոք տեսած էր Օտէթի տարօրինակ իշխանութիւնը թագաւորին վրայ։ Բոլոր քրոնիկագիրները կը խօսին այս մասին. սակայն, ոչ ոք կը բացատրէ ատիկա։

— Չեմ գիտեր, մօնսինիէօր, ըսաւ Օտէթ հանդարտօրէն։ Թագաւորը ներս մտաւ։ Ես հոն էի։ Նախ իր ձիչերէն և դէմքէն վախցայ։ Յետոյ իր մօտեցայ իրեն աշխատելու համար միխիթարելու ինձի նայեցաւ, ձեռքէն բռնեց, և յանկարծ չէրը դադրեցան։

Պէոռիի դուքսը գլուխը թօթուեց և ակնարկեց ներկաներուն։ Այդ ակնարկը ըսել կ'ուզեց ներկաներուն։ Այդ ակնարկը ըսել կ'ուզեց ներկաներուն։ «Հաստատեցեք որ ասիկա անհաւատալի կախարդանք է»։

Եթէ այդպէս միմիայն Պէոռիի կուսակցութիւնը գտնուած ըլլային, Օտէթի բախտը շուտով պիտի դարձուէր։ Սակայն ազնուականներէն մեծ մասը «Հրեշտակ մը ներշնչած է այս աղջկան։ Ինչպէս անիկա ազատէ թագաւորը»։

— Իմ ալ կարծիքս ատիկա է, ըսաւ դէպի Շանտիվէոը դարձաւ ըսելով. «Այս տարիքի նմանօրինակ պարագաներու մէջ նշանակութիւնը ուժը տուա՞ծ է։

— Երբեմ՛ք, մօնսինիէօր, ըսաւ ծերունի գիտակը։

— Բարի քրիստոնեա՞յ է այս աղջիկը։ Գի կ'երթա՞յ, Պանք կը պահէ՞։

— Ատիկա հարցուցէք Վալ Ժէրարի պատասխանեց անմիջապէս Օնօրէ տը Շանտիվէոն տակ հերետիկոս չկայ։ Գերյարգելի Բրանի և Թրանսթամարի ձեռքին տակ ծերունի ապետ մըն եմ։ Անուն է Օնորէ տիվէռ։ Արիւն թափած եմ հանգուցեալ Շառլ Զ. գաւորին համար։ Մէկէ աւելի Անգլիացիներ սուրիս վէրքերը։